

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 21. 9. 2017

Číslo: Ročník 27 (2017), Číslo 3

Sekce: Naše téma

Název článku: Nej, nej, nej v Digitální knihovně SVK HK

Autor: Ladislav Hosák a Jiří Ptáček

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20170309>

Nej, nej, nej v Digitální knihovně SVK HK

Ladislav Hosák a Jiří Ptáček

V Digitální knihovně Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové (SVK HK)^[1] je čtenářům k dispozici 1 171 013 stran digitalizovaných materiálů, z toho 1 548 monografií a 184 periodik. Zhruba jedna pětina z tohoto počtu je k dispozici veřejně, tedy je možné materiály zobrazit i z domova, bez nutnosti naší knihovnu fyzicky navštívit. V knihovně naleznete celou řadu monografií od autorů, kteří se v našem kraji narodili, monografie, které se k našemu regionu vztahují, nebo místní periodika. Takto pestrá sbírka skrývá různá „nej“, na která se nyní podíváme blíže.

Nejstarší dostupné monografie pocházejí z konce 18. a začátku 19. století. Vzhledem k letopočtu je zapotřebí uvědomit si, že velká část literatury z oné doby byla v našich zemích psána německy, a je tak třeba rozlišit nejstarší česky a německy psaná díla. Nejstarší německy psané dílo má krkolomný název, který celý zní následovně: „*Topographie des Königreichs Böhmen, darinn alle Städte, Flecken, Herrschaften, Schlösser, Landgüter, Edelsitze, Klöster, Dörfer, wie auch verfallene Schlösser und Städte unter den ehemaligen, und jetzigen Benennungen samt ihren Merkwürdigkeiten beschrieben werden*“. Dílo pochází z roku 1790, napsal jej Jaroslav Schaller a vydáno bylo v Praze ve vydavatelství Schönfeldschen Handlung. Nejstarší česky psané dílo je pak od Františka Švendy, konkrétně se jedná o třetí svazek z druhého dílu Švendovy série o dějinách Hradce Králové. Jak je ale již z názvu patrné, čeština prošla za těch více než 200 let určitým vývojem, a tak si dnes v díle počte spíše paleograf než běžný člověk. Celý název zní: „*Druhý Železný Obraz Města Králové Hradce nad Labem; to gest: Truchlivé Proměny a Příhody w Náboženstw, Kostelůw a Klássterůw Russenj, Sýly Vdatnostj, Mysle nepřemoženau Stálostj provedené*“. Toto konkrétní vydání pochází z roku 1803 a vydáno bylo v Hradci Králové.

Když jsme se seznámili s díly nejstaršími, můžeme se podívat na ta **nejobsáhlejší**. Nejobsáhlejšími díly v Digitální knihovně SVK HK přitom nejsou historické spisy nebo odborná literatura, jak by se mohlo na první pohled zdát, ale literatura pro nejmenší, pohádky a říkadla. Nejvíce stran má monografie „*Zlatá kniha pohádek*“ z roku 2009, která obsahuje pohádky od Karla Jaromíra Erbena, Elišky Krásnohorské a Boženy Němcové. Vydána byla v Praze a rozsah je celých 879 stránek. Druhou největší monografií jsou „*Prostonárodní české písně a říkadla*“ od K. J. Erbena. Vydány byly v roce 1886 Aloisem Hynkem v Praze a jedná se o 607 stránek plných různých říkadel, které doplňuje dalších 204 stran nářevů. V Digitální knihovně SVK HK jsou k dispozici i různá periodika, ale jejich rozsah se hodnotí obtížně především kvůli tomu, že některé ročníky se právě digitalizují nebo digitalizovat budou. Rozsáhlejší tituly periodik však zabírají desítky tisíc stran: příkladem mohou být „*Národní listy*“ nebo „*Pochodeň*“.

Nejnavštěvovanější jsou pak téměř výhradně ta díla, která se vztahují k místopisu, historii či kultuře našeho regionu. Nejnavštěvovanějšími monografiemi jsou „*Paměti c. k. pevnosti a královského svobodného města Josefova*“, po nich pak „*Topografický popis všech osad hejtmanství kralohradeckého*“, „*Krkonoše a Jizerské Hory*“

a „*Královéhradecko*“. Jak vidno, náš region čtenáře zajímá nezávisle na době vzniku monografie. Nejnavštěvovanějšími periodiky jsou pak „*Národní listy*“, „*Ratibor*“ a vlastivědný sborník „*Z Pelcova kraje*“.

Kontakt na autory: ladislav.hosak@svkhk.cz, jiri.ptacek@svkhk.cz

Digitální knihovna SVK HK: kramerius.svkhk.cz

[1] Dostupné na kramerius.svkhk.cz

© 2000-2010 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz